

Beslutningsforslag nr. B 79. Fremsat den 4. december 1997 af Tom Behnke (FP), Kim Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP), Jan Køpke Christensen (FP), Niels Højland (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Annette Just (FP)

Forslag til folketingsbeslutning om udlændingekontrakter

Folketinget opfordrer regeringen til snarest muligt og inden den 1. marts 1998 at fremsætte de fornødne lovforslag og foretage de fornødne ændringer i bekendtgørelser, cirkulærer og andre administrative forskrifter, således at der skabes hjemmel til, at de grundlæggende betingelser for enhver udlændings ophold i Danmark i mere end 3 måneder fastsættes i en udlændingekontrakt. En udlændingekontrakt skal som minimum indeholde følgende vilkår:

1. Retten til ophold i Danmark er midlertidig indtil det tidspunkt, hvor betingelserne for at opnå dansk indfødsret er opfyldt.
2. Retten til ophold i Danmark medfører ikke et retskrav på familiesammenføring.
3. Retten til ophold i Danmark indebærer en pligt til at lære dansk.
4. Retten til ophold i Danmark giver pligt til selvforsørgelse, herunder til at tage imod anvist arbejde.
5. Retten til ophold i Danmark giver pligt til indberetning af pengeoverførsler over en vis størrelse til udlandet.
6. Retten til ophold i Danmark bortfalder ved dom lydende på mere end 30 dages ubetinget fængsel for overtrædelse af dansk lovgivning.
7. Retten til ophold i Danmark medfører en pligt til at bo i et anvist område af landet.
8. Retten til ophold i Danmark bortfalder ved tilbagerejse til hjemlandet.
9. Retten til ophold i Danmark er betinget af en obligatorisk HIV-test.

Indgåelse af en udlændingekontrakt er en betingelse for at få ret til at opholde sig i Danmark. Ved misligholdelse fortabes retten.

Bemærkninger til forslaget

Med dette beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne en gennemgribende ændring af den danske udlændingepolitik og dermed udlændingelovgivning. Hidtidige justeringer i form af stramninger i den gældende lovgivning på området har ikke haft den ønskede effekt, og meget tyder på, at de justeringer, der for tiden er under overvejelse hos regeringspartierne, heller ikke vil føre til de stramninger, som forslagsstillerne og en stor del af den danske befolkning ønsker.

Forslaget skal ses som et vigtigt element i de samlede initiativer, Fremskridtspartiet har lagt frem i denne folketingsssamling, herunder lovforslag nr. L 24 om afholdelse af vejledende folkeafstemning om Danmarks udlændingepolitik. Endvidere er beslutningsforslaget knyttet til kommende initiativer, bl.a. beslutningsforslag om skærpelse af betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret, beslutningsforslag om ophævelse af særrettigheder for udlændinge og beslutningsforslag om nedlæggelse af Flygtninge-nævnet.

Forslagsstillerne finder, at der er behov for en helt anden retsorden på udlændingeområdet, således at den enkelte udlænding med sin underskrift forpligter sig til at overholde det danske samfunds husordensreglement på samme måde, som hvis vedkommende underskrev en lejekontrakt i et almentnyttigt boligselskab. Systemet er såre enkelt: Hvis ikke den pågældende ønsker at underskrive en sådan kontrakt, får vedkommende ikke ret til at opholde sig i Danmark, og i tilfælde af, at forudsætningerne for en allerede indgået kontrakt ikke længere er til stede, eller at kontrakten misligholdes, bortfalder retten til ophold i Danmark.

Ved blot at udstede en opholdstilladelse, sådan som det er retstilstanden i dag, understreges det ikke kraftigt nok over for den enkelte udlænding, at hans eller hendes ophold i Danmark ikke blot giver visse rettigheder, men også medfører en række pligter, hvis overholdelse er en forudsætning for fortsat at kunne blive i landet. Med den hyppighed, personer af fremmed herkomst optræder i de danske kriminalstatistikker, tyder meget på, at værtslandets love og retssystem ikke tages alvorligt.

En udlændingekontrakt skal som sagt også inde-

holde bestemmelser om, hvilke rettigheder udlændingen opnår i Danmark. Eksempler på sådanne rettigheder er sygesikring, danskundervisning og anden skolegang, retsbeskyttelse osv. Hvad angår pengeydelse i henhold til den sociale lovgivning, skal udgangspunktet imidlertid ikke være samme niveau, som gælder for danske statsborgere, men i stedet være en ydelse, som dækker rimelige udgifter til f.eks. mad, tøj og husleje.

Forslagsstillerne er naturligvis klar over, at begrebet udlændinge omfatter mange kategorier, såsom asylsøgere, flygtninge, indvandrere, udstationerede, studerende osv., og derfor vil en udlændingekontrakt skulle afpasses efter hver enkelt udlændings formål med at tage ophold i Danmark. Med dette beslutningsforslag har forslagsstillerne ikke ønsket at give en detaljeret opregning af, hvilket indhold hver enkelt udlændingekontrakt skal have, men derimod at knæsette selve princippet om udlændingekontrakter samt fastlægge nogle minimumsbestemmelser.

Forslagsstillerne er naturligvis også klar over, at en overgang fra opholdstilladelser til udlændingekontrakter vil indebære markante ændringer i den nuværende udlændingelovgivning.

Et væsentligt mål med beslutningsforslaget er endvidere at lægge op til en forenkling og effektivisering af de administrative procedurer i forbindelse med en udlændings ophold i Danmark.

Derfor ønsker forslagsstillerne kompetencen til på den danske stats vegne at indgå, fortolke og effektuere udlændingekontrakterne placeret hos henholdsvis Udlændingestyrelsen, domstolene og politiet. Som konsekvens heraf skal Flygtninge-nævnet nedlægges. Forslagsstillerne har altid betragtet dette navn som et misfoster i den danske udlændingelovgivning. At dette navn totalt har overspillet sin rolle så man et tydeligt eksempel på i sagen om tilbagetagselsaftaler med visse klanledere i den nordlige del af Somalia. Det viste sig nemlig, at kravet om en sådan tilbagetagselsaftale stammede fra Flygtninge-nævnets afgørelser, hvor nævnet havde stadfæstet afslag på asyl til asylsøgere fra dette område. Fremskridtspartiet vil som tidligere nævnt fremsætte et særskilt beslutningsforslag om nedlæggelse af Flygtninge-nævnet.

Som ordningen er i dag med lange sagsbehandlingstider kombineret med adskillige klage- og ankesmuligheder, vil et endeligt afslag på asyl og dermed ret til ophold i Danmark først blive meddelt flere år efter ankomsten. Det er en fejltagelse at tro, at man med disse lange ophold i Danmark gør den enkelte asylsøger en tjeneste. Tværtimod bliver afslaget endnu mere byrdefuldt med den konsekvens, at mange afviste enten på illegal basis skjuler sig for myndighederne eller modsætter sig enhver medvirken til at fremskaffe de fornødne papirer med henblik på udrejse.

Med indførelsen af åbenbart grundløs-proceduren i 1985 forsøgte man at effektivisere sagsbehandlingen i visse asylsager, men ved samtidig at udstyre Dansk Flygtningehjælp med en vetoet i disse sager har denne procedure udviklet sig til at have en meget ringe effekt. Dansk Flygtningehjælp har således i 1995 i over en tredjedel af de sager, der var udtaget til åbenbart grundløs-proceduren, benyttet sig af denne vetoet.

Hvis man som kritiker af den danske udlændingelovgivning foreslår stramninger på væsentlige områder, støder man ofte på det argument, at en sådan ændring strider mod Danmarks internationale forpligtelser. Især erklærer de såkaldte NGO'ere som rygmarsvreaktion ethvert forslag om stramninger for stridende mod Danmarks internationale forpligtelser.

Forslagsstillerne vil gerne slå en pæl igennem denne tvangsforestilling. Andre vestlige lande, som har indgået de samme internationale forpligtelser på flygtningeområdet som Danmark, kan tilsyneladende godt føre en stram udlændingepolitik.

Det samme gælder de danske regler om udstedelse af permanent opholdstilladelse og tilladelse til familiesammenføring. Dette er områder, hvor Danmark i alt for stor udstrækning går videre, end landet er forpligtet til efter internationale konventioner.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter:

ad 1

En forudsætning for, at dette vilkår vil kunne indgå i en udlændingekontrakt, er en ændring i den nugældende udlændingelovgivning, hvorefter permanent opholdstilladelse gives efter 3 år. Ingen international konvention tvinger Danmark til på så kort tid at gøre flygtninge til indvandrere, og i praksis forhindrer det Danmark i at hjemsende flygtninge til de områder, de er flygtet fra, selv når der efter ganske få år bliver fred i de pågældende områder. Det vil således næppe lykkes Danmark at sende en eneste flygtning fra det tidligere Jugoslavien hjem, på trods af at der siden efteråret 1995 har været overholdt en fredsaftale i om-

rådet, og på trods af at landet har brug for hænder til genopbygning. I stedet er man i Danmark i fuld gang med at udstyre flygtninge fra det tidligere Jugoslavien med permanent opholdstilladelse og dermed retskrav på familiesammenføring.

Forslagsstillerne mener, at der først kan blive tale om permanent opholdstilladelse fra det øjeblik, betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret er opfyldt. Disse betingelser vil forslagsstillerne med et andet beslutningsforslag i denne folketingssamling foreslå skærpet på en række væsentlige områder.

ad 2

Udlændingekontrakten skal endvidere indeholde bestemmelser om udlændingens mulighed for familiesammenføring. Det er forslagsstillerens opfattelse, at familiesammenføring kun skal kunne finde sted med ægtefælle og børn fra et i forvejen bestående ægteskab. Endvidere skal det være en betingelse, at den herboende udlænding kan dokumentere, at vedkommende vil være i stand til at forsørge sin familie.

Med denne stramning, som vil kræve en ændring af udlændingelovens nuværende regler om familiesammenføring, fjernes grundlaget for den stribe af arrangerede ægteskaber, som de nugældende og lempeelige familiesammenføringsregler indirekte er årsag til.

Endelig skal det fastsættes som betingelse i udlændingekontrakten, at ansøgning om familiesammenføring indebærer obligatorisk foretagelse af en DNA-test i de tilfælde, hvor det kan være af betydning for konstatering af slægtskabet.

ad 3

Selv om målet for forslagsstillerne er, at flygtninge skal vende tilbage til deres hjemland, er det nødvendigt, at de lærer dansk, mens de opholder sig her i landet med henblik på, at de kan påtage sig et erhvervsarbejde og i øvrigt forstå, hvad der foregår i deres værtsland.

Retten til gratis danskundervisning skal modsvares af en mødepligt. I det omfang udlændingen uden gyldig grund forsømmer danskundervisningen, vil vedkommende blive trukket i de offentlige ydelser, han eller hun måtte modtage.

Ud over pligt til at følge danskundervisningen skal det være en betingelse for senere at kunne opnå permanent opholdstilladelse, at udlændingen består en eksamen. Denne eksamen skal modsvare et sådant niveau, at den pågældende vil være i stand til at klare sig på det danske arbejdsmarked.

Pligten til selv at lære dansk er imidlertid ikke tilstrækkeligt. For forældre vil det desuden være et krav, at de sørger for, at deres børn kan dansk, når de

begynder i skolen. I det omfang børn af udenlandske forældre ikke kan dansk ved skolestart, skal der indføres obligatorisk ekstraundervisning, betalt af forældrene.

Endelig skal den nugældende pligt for kommunerne til at udbyde gratis modersmålsundervisning fjernes.

ad 4

Et vigtigt element i den foreslåede udlændingekontrakt er en bestemmelse, der slår fast, at en forudsætning for, at udlændinge kan opnå ret til at opholde sig i Danmark, er, at de kan forsørge sig selv. Det er forslagsstillernes opfattelse, at et sådant vilkår på lang sigt er til langt mere gavn for den enkelte udlænding end den sociale klientgørelse, der er resultatet af den nuværende lovgivning på området.

Det giver naturligvis ikke mening at kræve denne pligt til selvforsørgelse opfyldt af alle kategorier af udlændinge fra 1. dag i Danmark, og derfor vil det være et af de vilkår, der vil skulle indpasses individuelt til de forskellige kontrakter. Således vil det for nogle udlændinges vedkommende først være i forbindelse med en forlængelse af udlændingekontrakten, at vilkåret om selvforsørgelse indføres.

Et andet væsentligt element i den foreslåede udlændingekontrakt er et vilkår om, at udlændingen har pligt til at tage imod anvist arbejde i det omfang, den pågældende ikke er i stand til selv at skaffe sig et job.

ad 5

Denne bestemmelse skal ses som et middel til at forebygge den situation, at udlændinge overfører store pengebeløb, som stammer fra kriminalitet eller sort arbejde. Forslagsstillerne finder, at en passende beløbsgrænse for en sådan indberetning til Nationalbanken vil være 5.000 kr. En sådan indberetningspligt skal kun gælde i det omfang, det ikke strider mod EU-regler på området.

ad 6

Det væsentligste vilkår i en udlændingekontrakt er en klar bestemmelse om, at domme, der lyder på mere end 30 dages ubetinget fængsel, er en misligholdelse af kontrakten og dermed ophør af retten til at opholde sig i Danmark. Efter afsoning skal den dømte udvises for bestandigt. Dette kræver en markant stramning af de nugældende udvisningsbestemmelser i udlændingeloven. I særlige tilfælde, f.eks. hvor den dømte ud fra en veldokumenteret formodning risikerer dødsstraf eller tortur i det land, vedkommende er udvist til, er forslagsstillerne indstillet på at diskutere en mulighed for dispensation.

ad 7

I enkelte områder af Danmark udgør de fremmede op til 10-15 pct. af befolkningen, og i skolerne i disse områder kan der være op til 25-30 pct. fremmede elever. Det giver en særdeles voldsom belastning i disse områder. Af den grund har man gennem flere år søgt at fordele flygtningene mere ligeligt i landet. Fordeling har ydermere den fordel, at virksomhederne i de enkelte områder lettere kan skaffe arbejde til de pågældende. Samtidig vil de lokale myndigheder have lettere ved at håndtere situationen, når udlændingene ankommer i en kontrolleret mængde.

Intentionen med en sådan bestemmelse i udlændingekontrakten er først og fremmest at dæmme op for den koncentration af flygtninge og indvandrere, som findes i de større byer i dag. Ganske vist spredes de nye flygtninge over hele landet i den 18 måneders lange integrationsperiode, men herefter kan de flytte frit rundt i landet, og en stor del vælger som nævnt at flytte til de store byer.

Ofte rykker en flygtningefamilie i strid med reglerne ind i en lejlighed hos landsmænd. Når udlejerne via folkeregistret bliver opmærksomme på det, har de pågældende ganske vist pligt til at flytte ud, men det er nu pludselig blevet den pågældende kommunes problem at finde en anden bolig til flygtningene.

Forslagsstillerne går ikke ind for en stavnsbinding med dette element i forslaget, idet der selvfølgelig skal være en mulighed åben for efter ansøgning at flytte til en anden kommune, når det f.eks. sker i forbindelse med jobskifte m.m. Det afgørende er imidlertid at sætte ind over for de åbenlyst urimelige konsekvenser af den nuværende ret for udlændinge til frit at kunne vælge bopælskommune.

En problemstilling, der er beslægtet med dette vilkår, er selve anvisningen af flygtninge til de enkelte kommuner. Her finder forslagsstillerne, at det er vigtigt at respektere den indsats, en kommune allerede måtte have ydet, og dermed undlade at henvise flere flygtninge til en kommune, blot fordi den har gjort det godt med den andel, den allerede har fået tildelt. Der findes i dag eksempler på små kommuner, som har gjort en kæmpeindsats for at integrere flygtninge, og som belønning herfor får de blot anvist endnu flere. Dette kan i høj grad svække den opbakning, der hidtil har været omkring integrationsindsatsen i kommunen, og dermed ødelægge resultatet af indsatsen.

ad 8

Forslagsstillerne ønsker udlændingelovgivningen ændret således, at dette forhold kan indgå i en udlændingekontrakt. Formålet er at understrege over for udlændinge, hvis ophold i Danmark skyldes for-

følgelse i hjemlandet, at enhver rejse tilbage til det land, som den danske stat har anerkendt, at de er udsat for forfølgelse i, vil blive anset som en opsigelse af udlændingekontrakten. Deres hjemrejse har med andre ord skabt en formodning for, at de pågældende personer vil kunne vende tilbage til det land, de er flygtet fra, uden at blive udsat for forfølgelse.

For de udlændinge, som har et dansk konventions- eller fremmedpas, vil det endvidere være en betingelse, at de indberetter alle rejser, som de foretager ud af landet, til de danske udlændingemyndigheder. Denne indberetning skal for det første forebygge, at modtagere af dagpenge eller sociale ydelser forsømmer deres pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet eller gå på danskursus. For det andet skal denne indberetning forebygge, at børn tages ud af skolen i lange perioder og opholder sig i udlandet med det resultat, at deres danskundskaber svækkes yderligere.

En forudsætning for, at denne bestemmelse vil kunne indgå i en udlændingekontrakt, er, at den fortrydelsesret, som udlændingeloven i dag hjemler til genbosatte udlændinge, fjernes. Det må kunne kræves, at udlændinge, der udtrykker ønske om at vende tilbage til deres tidligere hjemland, og som modtager offentlig hjælp hertil, nøje undersøger og overvejer de politiske forhold i hjemlandet, inden de beslutter sig for at vende tilbage. Medierne og Udenrigsministeriet kan i dag give en særdeles rammende beskri-

velse af de politiske forhold i et givet land, og udlændinge, der opholder sig i Danmark, kan derfor på denne måde orientere sig fuldt ud tilstrækkeligt om disse forhold, før de evt. træffer beslutning om at rejse tilbage.

ad 9

Mange af de udlændinge, der i dag får opholdstilladelse i Danmark, kommer fra højrisikoområder som for eksempel Afrika.

En udlændingekontrakt skal derfor indeholde et obligatorisk krav om, at udlændingen testes for hiv. Hiv-smittede og aids-ramte skal så vidt muligt nægtes ret til ophold i landet af hensyn til folkesundheden. Er de allerede i landet, skal der etableres lovhjælp til iværksættelse af forskellige tvangsforanstaltninger tilsvarende dem, der gælder i lande som f.eks. Storbritannien, Sverige, Irland, Grækenland og Italien.

En sådan bestemmelse falder i tråd med forslagsstillernes generelle aids-politik, som vender sig kraftigt mod det frivillighedsprincip, der hidtil har været herskende på området. Derfor er det en forudsætning, at aids-politikken i Danmark ændres, og med henblik herpå vil forslagsstillerne senere i denne folketingssamling fremsætte et selvstændigt beslutningsforslag herom.

Skriftlig fremsættelse

Tom Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udlændingekontrakter.

(Beslutningsforslag nr. B 79).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.